

Ročník: 96

číslo: 13

27. března 2016

Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

EDITORIAL

Ráno v zahradě

(Titulní obrázek Jany Wienerové)

„Prvního dne týdne pak šla Maří Magdalena za svítání k hrobu, když byla ještě tma, a spatřila kámen odvalený od hrobu.“ (Jan 20,1)

Ve chvíli, kdy se zdálo, že je vše ztraceno, že Mistr zemřel potupnou smrtí a on a jeho učení zkrachovalo, vydává se ke hrobu Maří Magdalena. Chce se říci: Zase žena! Proč právě ona? A ne nikdo z apoštolů? Jaká byla vlastně Maří Magdalena? Písmo nám ji představuje jako velkou hříšnici, ale později i jako mimořádně oddanou a chápavou následovnici Páně. Je to patrně ona, kdo šest dní před ukřižováním na hlavu převrací „jen“ rozumný, mravný a zdánlivě bezchybný Jidášův návrh prodat drahou mast a výměšek rozdat chudým. Místo toho „nerozumně“ pomáže Ježíšovi nohy a je jím za to pochválena. A také si po Ježíšově ukřižování – jako první – přivstane a jde k jeho hrobu. A... má to vůbec smysl rozebírat další, jednu z nejpůsobivějších scén Písma?

„Ale Marie stála venku u hrobu a plakala. A jak plakala, naklonila se do hrobu a uviděla dva sedící anděly v bílém rouchu, jednoho u hlavy a druhého u nohou, tam, kde leželo Ježíšovo tělo. Ti jí řekli: „Ženo, proč pláčeš?“ Řekla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ A když to řekla, obrátila se zpátky a spatřila Ježíše, jak tam stojí, ale nevěděla, že je to Ježíš. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona mu v domnění, že je to zahradník, řekla: „Pane, jestli jsi ho odnesl ty, řekni mi, kam jsi ho položil, a já si ho vezmu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se obrátila a řekla mu: „Rabboni!“ (což znamená Mistře).

Kéž se nám daří poslouchat Maří Magdalenu v nás, která chce zahrnout dosavadní způsob života a začínat stále znova. A kéž máme na paměti, že i v těch nejhorších okamžicích života, kdy se zdá, že je vše ztraceno a nic už nemá smysl, je nám živý Kristus zvláštním, tajemným způsobem nablízku a volá nás. Stejně jako kdysi ráno v zahradě. Zářivé, barevné a jásavé jitro! To sváteční, velikonoční, i ta ostatní. Alespoň tak, jako na obrázku Jany Wienerové. NA

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Postní duchovní obnova v Železné Rudě

Postní duchovní obnova v Železné Rudě

2.- 5. března 2016 alias Cestou Másla či Hvězdy?

Krásné železnorudské setkání člověčenství utrakvisticky smýšlejících s aramejskými blahoslavenstvími postními a Otčenášem - necht' jimi také žijeme...

Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou - sešlo se nás v Domově Husita tak akorát na renesanci nás samých... ranní a večerní pobožnosti, chvály a bohoslužby postupně konali všichni čtyři duchovně se obnovující faráři (-řky) a bratr vikář Lukáš Bujna.

S br. farářem Tomášem Procházkou (nyní z NO Klatovy) jsme usoudili, že bez pravidelného duchovního obnovování by to s námi šlo jistojistě z kopce - úplně stejně, jako kdybych ráno přestala s otužováním studenou sprchou - střípky zlých virů a sil by se rychle ubytovávaly...

Blahoslavení ti, kteří dokáží rozeznat horu od krtince, neboť oni budou ušetřeni soužení...

Blahoslavení ti, kteří umějí mlčet a poslouchat, neboť oni se naučí novým věcem.

Blaze vám, kdo umíte obdivovat úsměv a zapomenout na úšklebky, neboť vaše cesta bude zalita sluncem...

Blahoslavení zejména ti, kteří umějí rozpoznat Pána v každém, s kým se setkají, neboť oni najdou opravdové světlo a pravou moudrost...

Blahoslavení ti, kteří jsou dost moudří, aby sami sebe nebrali příliš vážně, neboť budou ceněni svým okolím...

Blahoslavení ti, kteří myslí dřív, než jednají, a kteří se modlí dřív, než myslí, neboť oni se vyhnou hloupostem.

Blaze vám, kdo umíte laskavě přijímat druhé lidi, i když to mnohdy není rozumné - budete sice nazváni bloudy, ale taková je cesta lásky.

Blahoslavení ti, kteří umějí odpočívat a spát, aniž by pro to hledali omluvu, neboť oni budou ctěni svým okolím.

Blahoslavení ti, kteří se umějí smát sami sobě, neboť oni se nepřestanou nikdy bavit. Blaze vám, kdo umíte mlčet a usmívat se, přestože vám lidé skáčou do řeči, odporují vám, pomlouvají vás, hází klacky pod nohy, neboť evangelium vám začíná pronikat do srdce.

Blahoslavení, kdo se zmítají v rozrušení a citu, budou vnitřně sceleni láskou.

Blahoslavení, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, budou obklopeni vším, co je třeba. Tehdy všechno dělejte do krajnosti, včetně rozpouštění ega, neboť to je tajemství práva na rozšířený domov ve vesmíru.

Blahoslavení, kdo zasévají mír v každé roční době, budou nazýváni Božími dětmi.

Neboť stejně tak zahanbovali ty, kteří byli před vámi: všechny, kdo jsou uneseni, mluvíce inspirovaná slova - kdo vydávají ze sebe navenek, co duch jim vložil do nitra.

Zdraví, kdo změkčují, co uvnitř je tvrdé, oni obdrží zdatnost a sílu.

(některá z uvedených blahoslavenství jsou vybraná dle knihy Bernarda Peyrouse a Marie-Ange Pompignoliové – *Potká jezuita fran-tiškána* a z knihy *Aramejský Otčenáš* od Neila Douglase-Klotze)

Modlitba: **Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nad námi hříšnými, daruj nám svůj pokoj, abychom dokázali rozpouštět osten satanův v nás a jít po tvých cestách ke Hvězdám...**
AMEN

Kamila Magdalena Lukasová

Nejen ducha posílení

Naše modlitebny po celém území republiky jsou převážně ve všední den zavřené pro veřejnost. V začátcích církve byly vždy pod kostely kulturní sály, kde se stále něco dělo: nacvičování divadla, zpěvokol, přednášky... Prostor kostela byl živý a součástí obce. Nebyla to tvrz uzavřená před veřejností. Mimořádný význam naší církve byl v období 2. světové války. Církevní prostředí umožnilo vyžití a vzdělávání. I proto se po válce k naší církvi hlásil necelý milion příslušníků.

Dnes vesnice a města obecně trpí nedostatkem prostoru, kde by se lidé mohli vyžít, realizovat své zájmy. Jednoduše, kde by se mohli k jakémukoliv společné činnosti scházet. Není to tak

dávno, kdy jsem v Utrechtu navštívil jeden kostel, ve kterém si děti hrály, cítily se zde jako doma.

My v Bratislavě jsme kromě běžných kultických úkonů zavedli každý čtvrtek v 16 hodin v prostorách diecézní rady cvičení, kam v průměru chodí do 12 lidí. Jsou to naši věřící, kteří pod vedením šikovného trenéra Jána Požgaye (příslušník CČSH) cvičí. Posílení svalstva však posiluje i ducha. Odklidí se židle a prostora se změní v malou tělocvičnu.

Já jsem se ještě nepřidal a nevím, zda se kdy přidám, protože míra mé lenosti je dokonalá. Je to tip i pro vás. Cvičení pro malé děti, cvičení pro mládež atd. Svatost prostoty tím určitě neutrpí. Možná, že to retrospektivně přivede lidi do lavic i v neděli.

Jan Hradil

Na návštěvě v Machově

Zvu vás, milí čtenáři, na návštěvu do Machova. Dlouhá obec se vine několik kilometrů úzkým údolím podle potoka od Lhoty přes vlastní Machov (se školou a Husovým sborem v rohu náměstíčka), pokračuje Nízkou Srbskou až zase na kopec k Bezděkovu. K náboženské obci nesoucí jméno Machov patří ještě na jednom konci vesnička Bělý a Bezděkov na druhém. Malebné místo.

Kraj kdysi početných tajných nekatolíků. Hřbitov, který si kdysi museli ve stráni založit čechoslováci s evangelíky, skýtá krásný výhled k lesu, skokanskému můstku a blízkým hraničním stolovým horám. Svým obyvatelům tento kout ovšem neskýtal nikdy právě snadnou obživu – ať už podhorským rolníkům a tkalcům nebo později zaměstnancům místních textílek. V severovýchodních Čechách je machovská náboženská obec pojem. Vznikala bouřlivě a překypovala životem od samého počátku. Tehdy se k ní přihlásilo přes šestnáct set věřících. Dneska má samotný městys necelých jedenáct set obyvatel a členů je asi na tři stovky. Nelze se divit: ti, co tu mají kořeny, co tu vyrostli, jdou jinam. Je tu sice krásně a člověk tu nechá srdce, ale není tu práce. Spoustu stavení udržují při životě jen chalupáři.

V církvi se najde málokdo, kdo by jako sestra Libuše Šrůtková v radě starších pracoval už šedesát let. Dvaosmdesát byste jí nehádali – stále činnorodá, stále uprostřed všeho. Jestli má někdo přehled o minulém i současném dění v machovské obci, je to právě ona. Pojdme se zeptat do Nízké Srbské do její rodiny, jak vypadá život v několik desetiletí administrované náboženské obci. A ochutnejte trochu i zdejšího „machouskýho“ dialektu.

• Vaše domácnost vždycky tak trochu nahrazovala faru, kterou Machov nemá. Co se u vás všechno konalo či koná?

„Všecko se vodbejvalo u nás. Konaly se tu i biblické hodiny – ještě u babičky Kubečkové. To se snesly všechny židle v domě. Umělo se tu sejít na pětadvacet lidí,“ vzpomíná sestra Šrůtková. Později, po babiččině smrti, se setkání přestěhovala jen přes předsíní ke Šrůtkům; lidi si zvykli chodit pořád do jednoho stavení.

• Vy už jste se vlastně do církve narodila. Co zůstává ve vašich vzpomínkách?

„Naše rodina je v církvi od počátku – to začalo ve 20. roce, všichni naši byli katolíci, tak přestoupili, my už jsme byli pokřtěný u nás, děti naše taky, vnoučata taky... Vzpomínám, jak nás babička vodila: „Chaso, vstávejte, jdeme do kostela!“ A šlo se pěšky. A když začínal školní rok, šli jsme do kostela na sedmou hodinu pomodlit se a konec školního roku jsme taky tak oslavovali. A pak jsme zas utíkali do školy, abysme to stihli – to byla škola ještě tady dole, za faráře Kořínka.“

Machovský sbor odjakživa žil muzikou. Br. Josef Tér, zdejší regenschori, se pečlivě staral o kůr i o dorost – však taky právě Libuše od deseti let patřila mezi zpěváky. Její bratr Věna pak po Térovi starost o muziku převzal, a to nejen ve sboru. A bylo to v celé rodině: muzikant byl i manžel Jaroslav a syn Jára. Ten před pár lety třeba dal dohromady big-band a zpěváky z širého okolí ke slavné vánoční Rybově mši, a tak se tu na jejich provedení

Machov. Pohled z Hejšoviny (foto Wikipedia, Piotr Mikolajczak)

v Husově sboru od Vánoc r. 2006 v následujících letech všichni těšili jako na něco krásného. Na poslední Vánoce se tu o muziku na kůru postarali synovec Leoš a jeho dcerky.

U Šrůtků se zastavují lidé o pohřeb – dát vědět faráři i domluvit hudbu. Jaké nitky se sem ještě sbíhají? Podnes je tu znalost spousty lidí a rodin, nehledě na různé církevní činnosti: mají tu na starost matriku členů, gratulace jubilantům, výběr církevních příspěvků, kroniku náboženské obce...

Otvíráme kroniku, která pod touto střechou přebývá od smrti předchozího kronikáře, bratra V. Špuláka. Najdeme tu jména duchovních, kteří v Machově působili: zakladatele P. Jindřicha Hulínského (1893-1942), faráře Jos. Kořínka – a tu stojí zapsáno jeho písmem, že 15. září 1924 byla náboženská obec schválena; roku 1929 byl postaven nový sbor a zasloužil se o to „stavitel chrámů“ farář Bohumil Dlattla. Kostel sv. Václava totiž, jež machovští věřící považovali a drželi za svůj, po bouřlivých událostech museli vrátit Římskokatolické církvi, a tak se po provizoriích pustili do vlastní stavby. A hledme – fotografie z roku 1935 zachycuje profesorský sbor, jenž sem do Machova zavítal při exkurzi fakulturního spolku Husovy bohoslovecké fakulty! Mezi nimi slavná jména: Hromádka, Žilka, Spisar a další. A tyhle zápisy vedl tatínek sestry Šrůtkové: třeba uvedení do služby bratra Karla Brodského... Mezi tím byla intermezza, kdy Machov administrovali duchovní ze sousedních obcí. Pak tu pro své působení přijala mladičká Jaruška Zahradková-Böhmová kněžské svěcení; po ní nastoupila Dagmar Kuchtová. Jenže od půli sedmdesátých let – čili od dob normalizace – Machov už byl a zůstal administrovaný. Působil tu z Hronova Jaroslav Nepilý i jeho manželka, Míla Pellyová i současná farářka Olga Líbalová. Všichni měli u Šrůtků jakousi „domovskou základnu“.

Machov zažil také řadu návštěv biskupských i patriarchálních – byl kdysi oblíbenou letní destinací dr. Miroslava Nováka. Obec ovšem žila svým vlastním bohatým životem a v kronice se pro to najde řada dokladů: od pamětních fotografií dětí připravených k prvnímu přijímání, přes mnohá biřmování, fotky ze svateb, křtů, pohřbů... Sbor plný věřících, nejen při slavnostních příležitostech, ale běžně. V záznamech se opakuje řada jmen lidí, kteří se vepsali do historie obce: první a celé čtvrt století sloužící kostelník Lecnar, regenschori Tér, předsedové rad starších Hrubý, Lecnar, Rosenberg, Šilpert, Dostál, Kujínek, Maroul, pokladník a kronikář Kubeček,

Sestra Libuška Šrůtková

Fulka, Rotter a další a další, celé rodiny, které tu s církví a pro církev žily. Nejde je všechny vyjmenovat! Však podnes není třeba příliš schůzovat. Do sboru chodí rada starších celá, tam se všechno probere a dohodne po bohoslužbách. Ten udělá to, ten zas ono. Když je třeba zabrat společně, práce se rychle snáze zvládne.

Tak si dali v předchozích letech do pořádku celý sbor – z vlastních prostředků náboženské obce: fasádu, střechu, výmalbu, novou dlažbu místo dřevomorkou napadené podlahy, plynové topení. Oprava varhan v roce 2009 byla také velkou událostí a stala se dobrým impulsem k příležitostným koncertům ve sboru. Dobrá je též spolupráce se základní školou, která využívá sborovou zahradu i možnost konat ve sboru předvánoční besídku.

„Tohle je taky zdánna: na přelomu 60. a 70. let jsem byla na laickém kurzu v Praze. A tuhle – to jsme zpívali při patriarchově instalaci v roce 1981 v Mikuláši na Starém Městě... A tuhle průvod v Třešňově k výročí Komenského narození (1992), to byla událost! Já si říkám, měli bychom to všechno uchovat těm mladším, když to těm našim dalo tolik práce, než ten sbor vybudovali a uvedli do takového pořádku, v jakém to je. Tak je potřeba, aby to šlo dál. Teď jsem říkala: Jaro, je potřeba ty kroniky dopsat. No, něco jsem napsala. Von to teda přepsal po mně (na počítači), ale není to všechno. Je to třeba dát to tam pro tu generaci po nás, aby věděli, co bylo. Já třeba si ráda prohlížím, co bylo, když jsem se narodila...“

Když chodím do kostela uklízet, já si tam pak sednu a mám radost, když to všechno uklidím – a nejsem utahaná, protože já si tam jinak vodpočnu. Tam mám taky svůj domov... A tohle všechno bych ráda předala... Dorostu bylo dost (však kdysi chodilo na náboženství na čtyřicet dětí), akorát všechno je rozptýlený,

Ses. Libuška Šrůtková se ses. farářkou Olgou Libalovou

jsou většinou pryč. Když byly vnučata malé, chodili jsme spolu třeba zvát na vánoční bohoslužby, to jsem měla s sebou Vaška a ten zpíval koledy a vánoční písničky... Když jsem chodila vybírat příspěvky, taky jsem ho měla s sebou. Dneska mi vnuk na pozvání do sboru řekne – Babi, a co bych tam jako dělala? – možná to jednou přijde. Tyhle děti jezdily s farářkou na tábor, vozila je i na lyže do Jánek, podívej, však na to podnes vzpomínaj... Teď chodí na náboženství asi pět dětí, některý ani ne pokřtěný, farářka kvůli nim každý úterý přijede. Věřím, že i těm malejm to bude něco platný, že v nich něco vstane.“

Ptám se sestry Šrůtkové, co Český zápas? Objednaných deset výtisků chodí na její adresu, pak je donese do sboru, tam si je věřící rozeberou na bohoslužbách, nebo jim to roznese, protože už dojít nemůžou – třeba jako předseda bratr Josef Maroul, tomu je devadesát. Zápas pročitá ráda – nejraději příběhy a články o někom, koho v církvi zná. „Přece se tam leccos dozvim. Projdu všechno – i přílohu pro děti. A co že mi chybí? Připomínky duchovních – při jejich životních či úmrtních jubileích. Dřív jsme o sobě líp věděli.“

Povídaly jsme si spolu celé odpoledne a do jednoho článku se život machovské náboženské obce prostě nevejde. Nad vším tím vyprávěním vystávají ovšem obecnější otázky: Jak dnes dílo naší církve vypadá, co přináší – nejen těm, kdo se k ní hlásí a mají v ní kořeny, ale zejména těm, kdo hledají svou duchovní orientaci ve složité současnosti. A není to věc pouze naší církve, pouze věřících v naší vlasti, je to už dávno otázka položená celému evropskému křesťanství: „*Quo vadis, Domine - Kam jdeš, Pane? A kam chceš, abychom tě následovali?*“

Jana Wienerová

Kostel naší církve v Lounech se v posledních letech stal místem, kde s oblibou vysta-

vují žáci ZUŠ Louny. V letošním postním čase jsme se rozhodli dát příležitost prezentovat obrazy mladé lounské výtvarnice Evě Sklenkové, jejíž plátno „*Matka Páně s dět'átkem*“ zdobí od loňského podzimu naši modlitebnu.

Eva Sklenková prošla výtvarnou přípravou u Jiřího Němčického, shodou okolností člena naší církve. V dalším odborném vzdělávání jí zabránila nemoc, kterou trpí, takže je víceméně samoukem. Její obrazy jsou převážně naivní, některé vyložené abstraktní. Věnuje se různým tématům. Protože je věřící členkou církve adventistů, nechává se inspirovat také Biblií.

Pro výstavu v lounském kostele Církve československé husitské si Eva připravila barevné pastely s námětem kříže a anděla. Na velkých plátnech zpodobila

Ohlédnutí za vernisáží

příběh Pána Ježíše od zvěstování Panně Marii po zmrtnýchvstání a objevení prázdného hrobu. Vznikla tak jakási „kří-

žová cesta“, která sice nemá obvyklých 14 zastavení, nicméně nabízí ná-

vštěvníkům bohoslužeb a kostela možnost ztišení a rozjímání o vyobrazeném Ježíšově příběhu.

Těší mě, že v samotném pašijovém týdnu využijeme hned dvou velkých pláten, abychom motiv příslušného dne - Velkého pátku nebo neděle Zmrtnýchvstání - umístili do mobilního rámu, který bude stát poblíž oltáře. Vernisáž o 3. neděli postní 28. února doprovodil hrou na varhany Jiří Hons, žák sestry Derflerové. Na otevření výstavy sice nebylo - jak je v Lounech zvykem - mnoho lidí, ale ti, kdo překonali lenost a únavu a přišli, byli potěšeni.

Výstava obrazů Evy Sklenkové potrvá do 10. dubna. Je jí možné zhlédnout prakticky kdykoliv po předchozí domluvě na farním úřadu.

Helena Smolová

NAD PÍSMEM

Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech... Žalm 118

Milé sestry a bratři, tak Velký pátek je státní svátek! Chtělo by se říct, jak dobře, že nás, to málo křesťanů, náš stát a národ česko-moravsko-slezský má. Zas získal navíc jeden den volna! Že by opravdu nic víc? K státním svátkům patří vlajky, průvody a plamenné řeči u pomníků. Praporů a průvodů netřeba a kázáním v kostelích už naslouchá jen málokdo. Ale pomníků je rozeseťo po cestách naší vlasti dost: Boží muka a kapličky a kříže, dokonce na hřbitovných stélách i na leckterém krku, aniž by nositel tušil, co to znamená. Kdysi jeden novinář po návratu ze zemí ne křesťanských popisoval hrůzu z našeho obložení tím znamením smrti – křížem. No, my naštěstí na rozdíl od něho víme, že je to jinak. Ostatně na nepochopení, zlehčení či posunutí významu obsahu nejen Velikonoc jsme zvyklí. Navíc jsme znamení kříže v dějinách my křesťani často sami zneužívali. A tak se není co divit, že potomci národa Cyrila a Metoděje, sv. Václava, M. J. Husa a Komenského nedají do kupy Desatero ani Otčenáš, vysokoškolská studenti nevědí, co je Golgota nebo Letnice. No, co? Hlavně, že máme volno.

Asi jste v televizi zahlédli reklamu na Babiččinu mouku: „Na Velký pátek se otvírají poklady... Ale ne, skutečné Velikonoc nejsou o pověrách, ale o dobře upečeném beránkovi z Babiččiny mouky.“ Tolik reklama. Živě si vzpomínám, jak jsem z mouky sice polohrubé či hladké, zato s věřící babičkou po návratu z kostela dělala beránkovi z máslového krému kudrlinky a dumala, jakže je to s tím Beránkem, co snímá hříchy světa. Tak jak to je? Nebudeme-li jako děti... Tuhle jsem viděla malé dítě prstíkem ukazovat na náš sbor a ptát se maminky: „Co to je za velké barák?“ Maminka naštěstí věděla a dítě se – doufejme, že zatím – dál neptalo. Tuhle jsem ve sboru také dětem z mateřské školky vyprávěla o jeho historii. Ze všech fresek zaujala děti ta na čelní oltářní stěně: vzkříšení Kristovo. Odvalený kámen z hrobu, žena s nádobou vonné masti, uprostřed žehnající Kristus a kolem něho svatozář. Jeden bystrý klučík se zeptal: „Vím, že to je Ježíšek, ale proč tak září? To má v sobě nějakou baterku?“ Nebudeme-li jako děti... I v 21. století... V něm nám

mobily klekají častěji než my a o sobě říkáme, že potřebujeme dobít baterky. Ne. Nemůžu, nelze mi přitakat k tomu technicistnímu obrazu. My křesťani jsme možná na baterky – proto jsme se v dějinách tak často vybíjeli mezi sebou. A proto dnes jen tak blikáme a nesvítime. Spasitel ale na baterky není. Ježíš vyzařuje věčnou energii tepla lásky. Lásky lidské a Boží. V tajemství svého zjevení ve světě lidí nás učí docela obyčejným a přesto Božím věcem: mít se rádi, pomáhat si, nehádat se, odpouštět. V tajemství vzkříšení ze své lidské smrtelnosti i nám otvírá věčnost Boží přítomnosti. Sebeobětovná láska je silnější než smrt. Když děti popisují Ježíše

Spasitele jako zachránce nebo hasiče, je to přesné. Vždyť Kristus uhasil požáry našich lidských hříchů před Bohem. Zachraňuje nás ze všech možných trosk našich životů. Ten Vzkříšený, který je Cestou, Pravdou a Živodem, nás bezpečně vyvádí z naší smrti, které se přece nejvíc bojíme. Vede nás z časnosti do věčnosti. Jak úlevné pro všechny! Protože nikdo z nás se tíhám života a smrti nevyhneme. Z nich si nemůžeme vzít volno! Beránek Boží marně neumíral, jak zpívá Karel Kryl. Proto jsou Velikonoc nejradostnější svátky. Tak co? Máme jen volno? Anebo máme radost? Tak běžme a vyprávějme o tom. Hlavně svým životem.

Jana Šilerová

Pomodleme se s básníkem Janem Zahradníčkem:

Byli jsme svědky toho, jak člověk ubývá,
zatímco Bůh jen roste...

Sám plný, sám ze sebe naplňuje spásu člověka, spásu světa

Z jeho kostelů rostou domy,

z jeho tajemství věda,

z jeho poslušnosti svoboda

V jeho jediných rukou zadarmo dávajících,

v jeho žehnajících rukou probodených

jediná opravdová, jediná skutečná moc a vláda

jediná opravdová, jediná skutečná vláda nad světem...

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

**Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech. Aleluja!
O život tě prosil; daroval jsi mu jej do nejdelsích časů, navěky a navždy.
Aleluja!**

ŽALM 118, 17/ŽALM 21, 5

První čtení: Skutky 10,34-43

Tužby velikonoční (I.):

2. Za milost setkání s Kristem vzkříšeným a oslaveným, modleme se k Hospodinu.

3. Za požehnané stolování s naším Pánem věčně živým, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, děkujeme ti za vzkříšení tvého Syna. On porazil naši smrt a pozval nás do věčné blaženosti ve společenství s tebou. Dej, ať se moc jeho zmrtvýchvstání projevuje v našich životech! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15,19-26

Evangelium: Jan 20,1-18

Verš k obětování: Daniel 12,1.2

Verš k požehnání: 1. Korintským 5,7-8

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, o velikonočních svátcích oslavujeme tvou lásku, kterou jsi prokázal všem lidem, když jsi nás vykoupil křížem a vzkříšením svého Syna. Ochraňuj svou církev zde na zemi a ved' ji do nebeské slávy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 250, 252, 257, 331

Velkopáteční Kristova cesta vykoupení

Velký pátek se stal od letošního roku v naší zemi volným dnem. Toto rozhodnutí jako křesťané jistě vítáme. Otázkou je, jak a čím tento den naplníme ve společnosti, která k církvím a křesťanské tradici zaujímá spíše volnější postoj.

Velký pátek upomíná na smrt Ježíše Krista. Již celá postní doba je časem, kdy se křesťané zaměřují na poselství o Ježíšově utrpení a o jeho kříži, který za nás a pro nás přijal. Názorným vyjádřením pašijových událostí je tzv. křížová cesta se čtrnácti zastaveními, umístěvaná v kostelích i v přírodě, zvláště v kopcovitém terénu. Tento způsob názorného a viditelného vyjádření a aktivního rozjímání nad posledními chvílemi Ježíšova pozemského života měl svůj počátek v Jeruzalémě. V místech, kde k těmto událostem skutečně došlo, se konala v následujících stoletích shromáždění a pobožnosti místních křesťanů, ale i poutníků do Svaté země ze vzdálených míst. Projít tato místa úzkými uličkami Jeruzaléma až k chrámu Božího hrobu cestou nazývanou cesta bolestná (Via dolorosa) je silný duchovní zážitek pro každého věřícího i dnes. Uvědomujeme si, že někde tam, právě v těchto místech, se vše odehrávalo a že tam Ježíš prožíval nezměrnou bolest a snášel utrpení.

Odtamtud se rozšířila pobožnost Ježíšovy křížové cesty na nejrůznější místa v četných zemích světa. Zvláště ve 14. a 15. století se tato zvyklost působením františkánů šířila do různých zemí a míst. Také v naší krajině jsou tato zastavení se čtrnácti obrazy Kristova utrpení nepřehlédnutelná. Účastním se pravidelně již několik let ekumenické křížové cesty v Praze na Petříně. U jednotlivých zastavení, kam směřuje průvod

s pochodněmi tmavou nocí, pronášejí modlitby a meditace jednotliví zástupci církví římskokatolické, starokatolické, evangelické i husitské. Na Velký pátek se také zúčastňují v kostele sv. Václava Na Zderaze meditací u kříže, který je od sochaře Františka Bílka a do jehož dřeva je vyryto tzv. sedm posledních slov Vykupitele.

Obsahem shromáždění v našich sborech a modlitebnách na Velký pátek jsou především předčítané pašijové události podle svědectví některého z evangelistů. Delší čtení těchto biblických textů nám umožňuje soustředit se na poslední chvíle Ježíšova pozemského života, a znovu si tak připomínat a znovu prožívat velkopáteční Kristovu cestu vykoupení. V západním křesťanství se prosadilo čtení Janových pašijí, ve kterých je Ježíš poznáván nejen jako trpící, ale již jako vítězný a vyvýšený Pán. Pašijové události z Nového zákona jsou přednášeny též formou střídavého čtení nebo jsou ztvárněny jako dramatizace, pří-

padně zaznívají jako zpívané v podání pěveckého souboru. Duchovní pohled na kříž a naslouchání pašijovým událostem srdcem nám umožňuje vidět Kristův kříž a přijímat slovo o něm jako prostředek spásy. „Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží“ (1 K 1,18). Současně kříž není tím, čím Kristovo putování končí. Jeho pokračováním je vzkříšení a oslavení u Boha Otce (Ef 1,20).

S přáním víry a pokoje pro čas Velkého pátku i všechny další dny letošních velikonočních svátků

**Tomáš Butta
bratr patriarcha**

Březen L. P. 2016

V čase Velikonoc

Velikonoce jsou pro mnohé z nás především opředeny folklorem, hrou, pestrými zábavami, symboly pocházejícími již z pradávných dob. Zajíc je v pohanském kultu vnímán jako symbol plodnosti. Na kraslicích převažuje červená jako symbolika života. Pomlázka z vrbového proutí symbolizuje jaro, pučení, mizu, rozkvět, obnovu sil, probuzení. Lidé prožívají slunovrat jako návrat mocností dobra a plodnosti. Radují se, že pobledlého líčka, prošlého epidemií chřipek a viróz, se opět dotkne sluneční paprsek. Křesťané si v tuto dobu uvědomují Kristovu oběť. O co jde?

O nic méně než o fakt, že se jedná o Kristovu solidaritu s druhými lidmi až ke hranici vlastní smrti. Existuje něco většího?

Nezapomenu na silný zážitek, kterým pro mne bylo setkání se smaragdovou řekou Jordán vroubenou světlými kmeny eukalyptů. Tento klidný vodní tok je již po celé věky vnímán jako posvátná řeka, avšak jedno místo na jeho toku mi přirozeně nejlhouběji utkvělo. V oněch dávných dobách tady stával Jan Křtitel a vodou z řeky křtil poutníky, kteří sem houfně přicházeli. I Ježíš tam byl pokřtěn, to si uvědomuji a cítím, že místo má svého nezaměnitelného genia loci. Zastavila jsem se tu v úctě a pokoře a vnímala, že

to, co se tu tehdy odehrálo, má platnost pro veškerý další duchovní vývoj lidstva. Vzpomněla jsem si na svého oblíbeného básníka Františka Halase, který viděl spisovatelku Boženu Němcovou jako tu, která vstupuje „bosou nohou v Jordán mateřštiny“. Platí i o nás, že občas „pobledlí vážíme slova“? Je nám naše mateřská řeč něčím vzácným, vyzařuje z ní cosi hlubokého, podstatného, posvátného nebo s ní zacházíme nedbale?

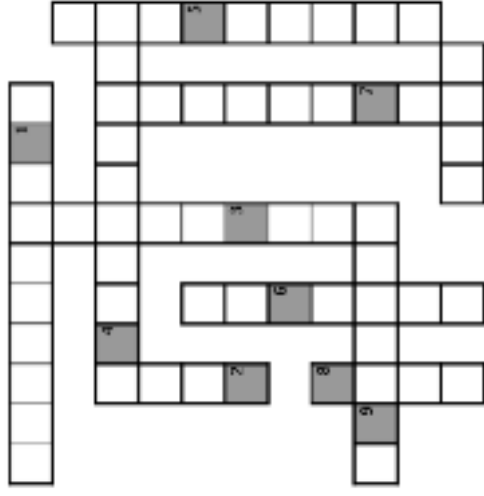
Se slovem, se svou kulturou a tradicemi bychom neměli zacházet lehkovážně. Z našeho života se pak vytrácí cosi podstatného a nanejvýš cenného. Ježíš nám nabízí odpuštění, milosrdenství a lásku. Pro tyto hodnoty se však musí srdce v pokání otevřít. Přijmout Spasitele, který pro smazání našich hříchů obětoval nevinný život na kříži. Ve vzácném období Velikonoc máme možnost si tyto hodnoty plně uvědomit. To mě napadlo i na břehu řeky Jordán. Myslela jsem také na to, že nedaleko odsud na břehu Genezaretského jezera, ve starověkém městě Kafarnaum, vyrůstal Ježíš Kristus. Později v okolí vykonal celou řadu zázraků, jež ani za více než dva tisíce let nevytizely z paměti lidstva.

Ve vzpomínce vděčně ponořuji své ruce do vody Jordánu a myslím na význam Velikonoc, které bychom si měli uvědomovat v jejich pravé podstatě a sklánět se před darem spásy, a tedy velkorysou záchranou našeho života.

Olga Nytrová

Velikonoční doplňovačka

Vpisujte slova podle počtu jejich písmen – zleva doprava, shora dolů.

10 písmen: ukřižování,
Velikonoce

9 písmen: Getsemane,
obětování, vzkříšení

7 písmen: zapření,
zatčení

4 písmena: kříž, sten,
víra

Předjarní čas

*Jarní vzduch nám měsíc únor
velkolepě přináší*

*Na světě je tolik zpěvu
ptáček hledá svoji děvu*

*Příroda skládá romanci
sonátu
aby bylo veseleji*

v nebetýčném zvucném reji

*Čekáme jaro – čekáme květů
i lásky čas*

Václav Kovalčík

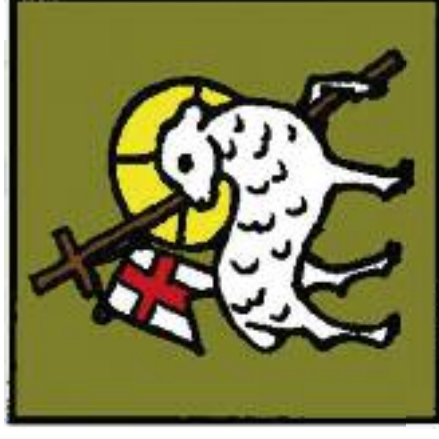
C E S T A

Beránek

Velikonoce, jako největší křesťanské svátky, při kterých si připomínáme ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista, a zároveň jako svátky jara, jsou spojené s celou řadou symbolů. Asi první, co většinu lidí napadne, jsou malovaná vajíčka – kraslice, pomlázka, různá mláďata – kuřátka, zajíčky, ale i beránek. Když si do internetového vyhledávače zadáte „velikonoční beránek“, najde vám desítky odkazů na recepty, jak si upécti toho nejlepšího. Beránek ovšem není jen výborná pochoutka na velikonočním stole. Tento symbol hezky propojuje svátky jara s křesťanskými Velikonoce a také s židovskými svátky pesach. Symbolizuje nejen nově narozený život, ale také obět Ježíše Krista, kterou za nás přinesl. Pro Židy je zase základem pesachové večere – označované také jako hod beránka, při které si připomínají vyvedení z egyptského otroctví. I Ježíš se svými učedníky takto na Zelený čtvrtek stoloval a při této své Poslední večeři je naučil své oběti jíst chléb a pít víno na připomínku – této svátosti říkáme večere Páně. Takže až si budete pochutnávat na velikonočním beránkoví, vzpomeňte si, co všechno pro nás symbolizuje.

Přejí vám krásné a požehnané Velikonoce!

JK

Modlitba

Pane Bože,
nerozumím ještě úplně všemu,
jak jsi svého Syna obětoval kvůli nám lidem
a jak to On celé dobrovolně podstoupil.
Musí to být tak veliká láska,
kterou můj rozum nedokáže pochopit.
To je možné jen srdcem.
Děkuji ti.
Amen.

8. Velikonoce

Jak se pomalu ale jistě blížily Velikonoce, všichni měli plné ruce, nožky a tlapyky práce, nejvíc ze všech ovšem samozřejmě slepička. Nejen že chtěla sama obdarovat všechny své přátele vajíčkem, chodily za ní i kamarádky a prosily ji, aby jim snesla vajíčka, která by pěkně ozdobená mohly samy darovat. Slepička je nechtěla zklamát, všem vajíčka slíbila, nicméně jejich počet se stále zvyšoval a termín Velikonoc se neúprosně blížil. „Když budu snašet jen jedno vajíčko

Nakreslila: Eliška Zapřová, 6 let

denně, nemůžu to stihnout!“ bédovala slepička. Snažila se ze všech sil, nakonec se jí podařilo snížit dobu na vytvoření jednoho vejce na patnáct hodin, snažela i v noci, skoro nespala... Pořád to ovšem bylo málo. Pak náhodou zahlédla reklamu na nějaké záračné zrní, které vám umožní snašet až tři vejce denně. „To je přesně to, co potřebuji!“ zaradovala se slepička a hned si to zrní běžela koupit. Mimochodem, nebylo nijak levné, dala za něj všechny své úspory! Pro slepičku však teď bylo prvořadé, aby splnila úkol, který si dala – vyhovět všem a mít dost

vajíček dřív, než přijdou Velikonoce.

Rychle sezobala zrníčka a ani se nezdržovala tím, aby si přečetla text přiložený k sáčku.

Pod velkými písmeny o úžasných účincích tohoto převratného vynálezu bylo malíčnými písmenky uvedeno, jaká s sebou užívání tohoto přípravku nese rizika. Může dojít k naprostému vyčerpání organismu a v nejtěžších případech i k úmrtí!

To však slepička nevěděla a těšila se, jak se teď její snůška zvýší. A opravdu to fungo-

valo – první den snesla už dvě vejce, druhý den dvě a půl a třetí den celá tři!

Jenže pak se začalo dít něco nepřijemného. Slepička začala stále víc slábnout, dělaly se jí mžítiky před očima, každou chvíli měla pocit, že omdlí, a nakonec skutečně omdlela.

Nastěstí si toho okamžitě všimla Eliška, která už nějakou dobu slepičku starostlivě pozorovala. Okamžitě ji odvezla do

nemocnice, kde se podařilo na poslední chvíli slepičku zachránit. Když se jí udělalo trochu líp, všechno Elišce vyprávěla. Teď už věděla, jakou udělala hloupost. Precenila své síly. Vždyť kdyby zašla do samoobsluhy a nějaká vejce koupila, mohla ušetřit peníze ale hlavně své zdraví.

„Když já chtěla, aby ta vajíčka byla ode mě,“ povzdychla si.

„Jasně,“ řekla Eliška. „Ale uvědom si, že my všichni, co tě máme rádi, radši budeme mít vajíčko od jiné slepičky, než abychom přišli o tu naši!“

Jana Krajičířková

Soutěž o tři knihy

Najdete pět rozdílů mezi obrázky? Pošlete nám své řešení do konce dubna na adresu redakce nebo mailem na jana.krajičirkova@csh.cz, třem vylosovaným pošleme knihu (jejich jména se dozvíte v květnové Cestě).

Blahopřejeme výhercům soutěže z lednového čísla
(řešení: Ekumena znamená společný dům.):

Alžběta Protivánková z Nákla
Aneta Borkovcová z Louňovic pod Blánkem
a Noemí Hořínková z Ratají nad Sázavou

Objevy strýce Mikulíčky

2. část

Jednu nás strýc ohromně překvapil sdělením, že podle něho Češi byli kdysi velikým národem, který žil ve všech světadlích. Přesvědčivé to dokládal tím, že uváděl různé názvy, které podle něho byly původně české: „Tak například v Evropě v sousedním Rakousku teče řeka Dráva, která byla a je pořádně dravá.“

Nakreslila: Lucie Krajčířková

V Německu je hlavním městem Berlín. Protéká jím řeka plná ryb. Obyvatelé často sedávali na břehu, ryby chytali a každou chvíli se ozývalo: „Ber, lin.“ Tak vznikl název tohoto města. Další německé město se původně nazývalo

Roztoky, protože se tam roztéká jedna řeka. Teď se to město jmenuje Rostock. V Norsku je hlavním městem Oslo. To ani nemusím vysvětlovat, že dostalo tento název, protože tam bydleli hloupí lidé. V Itálii má jedno město název Milán. Zřejmě tam kdysi bydlel český kníže Milan. Jiné italské město se jmenuje Syrakusy. To bylo proslulé výrobou sýra. Ve Švédsku mají město Uppsala. Jedna královna, byla to Češka a město jí patřilo, je darovala, neboli up-sala, před svou smrtí svým poddaným. Ve Středozemním moři je ostrov Malta. Tam se obyvatele – Češi – živili zednictvím.

Hlavním městem Anglie je Londýn. Kdysi dávno tam panoval český světlovlasý král. Takovým lidem se říká „blondýni“. Když král zemřel, nazvali poddaní město, které založil a kde sídlil, Blondýn. Po letech se počáteční písmeno ztratilo a zbyl dnešní Londýn. Částí Británie je také Skotsko. Pásl se tam hovězí dobytek,

kterému se češky říká „skot“.

A ve Francii u hlavního města Paříže je letiště Orly. Píše se to dnes s „y“, ale původně tam bylo „i“. V té oblasti totiž sídlili orli.“

Jindy nás strýc Mikulíčka zavedl v duchu do Ameriky, aby nás poučil, že i tam žili v hojném počtu Češi.

„V Kanadě leží město Ottawa. Dnes se píše s „w“, ale původně to byla Otava s „v“ podle českého názvu trávy po prvním sečení.“

Zdeněk Svoboda
(pokračování přístě)

Ženu statečnou kdo nalezne?

Marie, sestra Marty

8. část

V Bibli čteme o několika různých ženách se jménem Maria, Marie. Jednou z nich je i sestra Marty a Lazara. V evangelích vystupuje dokonce ve třech příbězích. Určitě je to proto, že Lazarova rodina patřila mezi nejbližší Ježíšovy přátele. Žili v Betanii nedaleko Jeruzaléma a Ježíš je často navštěvoval.

První zmínka o dvou sestrách je zachycena v Lukášově evangeliu (L 10,38-42).

Krátký příběh popisuje, jak přišel Ježíš na návštěvu a zatímco starostlivá Marta má plné ruce práce, aby co nejlépe uctila vzácného hosta, Marie mu sedí u nohou a poslouchá, aniž by sestře pomohla.

Nakreslila: Lucie Krajčířková

Marta se neudrží a ptá se Ježíše, zda mu to nevdají, že Marie všechnu práci nechala jen na ní. Ježíš jí však odpovídá, že Marie si vybrala dobře – poznala, co je v tuto chvíli důležitější.

Druhý příběh se týká vzkříšení Lazara z mrtvých a najdeme ho v Janově evangeliu (J 11,1-44). A třetí se odehrává krátce po něm (J 12,1-8), několik dní před

velikonočními událostmi, kdy Marie udělá opět něco nečekaného a neobvyklého – namaže Ježíšovi nohy vzácnou a drahou masťou z nardu a utře je svými vlasy. Prokáže mu tak nesmírnou úctu.

Reakce okolí na její chování je opět nesouhlasná – Jidáš, jeden z Ježíšových učedníků, si stěžuje, že jde o zbytečné uctívání. Mast mohli prodat

a peníze rozdat chudým. Chování Marty i Jidáše je nám blízké – mnozí z nás by reagovali podobně. Marie se nechová „normálně“. Ale Ježíš ji opět hájí. Říká: „Nech ji.“

Uchovala to ke dni mého pohřbu.“ Věděl, že již brzy zemře.

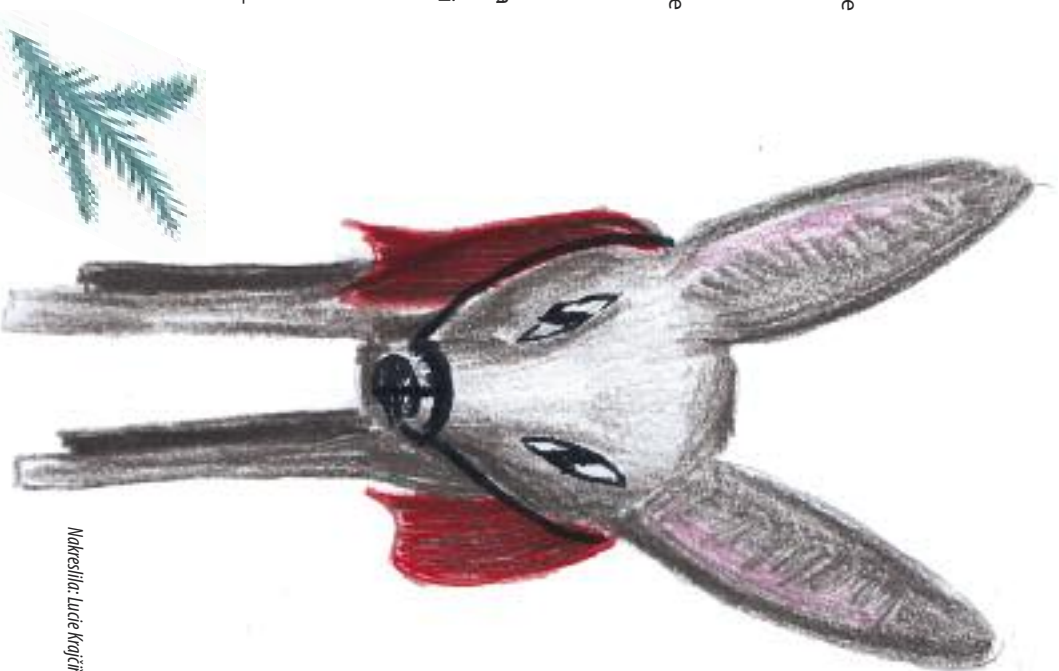
Proč řadím Marii mezi statečné ženy, je tedy asi již nasnadě. Nebála se „jít proti proudu“, nebála se dělat věci pro ostatní nepochopitelné, se kterými její okolí ne-souhlasí. Její víra a láska k Ježíšovi byla silnější než zájem na tom, co si o ní myslí ostatní. V dnešním světě, kde jsou většic lidé v menšině, je pro nás její vzor více než aktuální.

JK

Růbenovy Velikonoce

Jedenáctiletý Růben už více než dva roky pracoval jako chrámový poslíček. Na nádvoří Jeruzalémského chrámu bylo velmi rušno – plně se tu obchodovalo, směnárníci vyměňovali cizincům peníze, prodavači obětí ních zvířat vychvalovali své zboží... Každou chvíli někdo potřeboval rychlého posla k vyřízení nějakého vzkazu či doručení drobné zásilky. Růben byl velmi oblíbený, protože to byl bystrý a rychlý chlapec. Jeho matka, vdova Sáraj, byla za tento příjem velmi vděčná, protože bez Růbena by svých pět dětí jen stěží uživila.

Dnes však Růben přišel do práce později než obvykle. Neodolala s mnoha dalšími lidmi vyšel před hradby, aby se podíval na příjezd muže, kterému říkali Ježíš Nazaretský. Prý je to nový židovský král Pravda, vítali ho s velkou slávou, pokládali dokonce na cestu své pláště, aby po nich přešel, mávali palmovými větvemi, ale když se Růben protlačil davem na dohled, byl poněkud zklamán. Ten člověk vůbec jako král nevypadal. Místo na vznešeném koni jel na obyčejném oslu, oblečený byl jako chudás, jeho „družinu“ tvořili podobní otrhanci. To asi bude nějaký omyl, myslel si zklamany hoch. Kdoví, co je pravdy na všech těch řečech, co o něm kolují – že uzdraví každou nemoc, prý dokonce vzkřísil jednoho muže z mrtvých. A jak by to přitom bylo skvělé mít nového silného krále, který by konečně vyhnal všechny Římany a přinesl zemi mír a blahobyť, rozumoval, když se pomalu ubíral do chrámu. I když nijak zvlášť nespěchal, přece se mu podařilo na nádvoří dorazit ještě před největším davem – vypadalo to, že Ježíš a jeho průvodci sem mají také namířeno. Růben však už o ně ztratil zájem a raději se začal shánět po nějaké práci. maminka bude potřebovat peníze na pořízení velikonočního beránka a všeho, co je potřeba na řádnou pesachovou večeri.

Malování: Lucie Krajčířková

Chlapec se začal „nenápadně“ potloukat kolem stánků a čekal, až si ho někdo zavolá a pošle ho na pochůzku. Netrvalo dlouho – nejbližší směnárník ho požádal, aby donesl potvrzení jednomu cizinci do hostince ve východní části města.

Růben spěchal k bráně, aby co nejdříve úkol splnil. U vchodu do chrámu však vznikla veliká tlačence, protože právě v tu chvíli sem přijížděl Ježíš v patách se zástupem lidí.

Růben se rezignovaně postavil stranou, že počká, až přejdou a uvolní cestu. Jenže vzápětí se usmívající člověk přehradil z osla a s rozezlenu tváří začal řádit mezi stánky – převracel stoly, rozhazoval zboží, vnášel zmatek mezi uvázaná zvířata a křičel: „Tohle má být dům modlitby, ale vy jste z něj udělali doupe zlodějí!“

Růben na to zůstal nevěřícně zírat. Tohle by do toho muže rozhodně nečekal. A za chvíli zíral ještě víc. Když se

Ježíš trochu uklidnil, začali k němu přistupovat různí chromí slepí a jinak nemocní lidé, on se jich jenom dotkl nebo něco zamumlal a všichni se rázem uzdravili! Tak to tedy byla pravda, vzrušeně si zašeptal Růben. Zástup lidí, kteří přišli s Ježíšem, jej obklopil a provolával mu slávu.

To už se ale blížili velekněží, které přivolali kvůli tomu zmatku. Začali Ježíšovi zuřivě splát. Zřejmě jim už delší dobu ležel v žaludku, ale tímhle znesvěcením chrámu přebročili všechny meze. Ježíš jim však něco ostře odpověděl – očividně se jich vůbec nebál – a rychlým krokem odešel z nádvoří ven.

Růben tam zůstal stát, úplně zapomněl, že měl rychle doručit to potvrzení. To je tedy člověku! To je hrdina! To je náš král! Když se nebojí ani velekněží, určité vyžene i Římany! „Hosanna, hosanna Synu Davidovu!“ volal nadšený chlapec spolu s ostatními, i když Ježíš už byl dávno pryč.

Jana Krajčířková

Řecké pašije

„V dnešní době umělec prochází zmateným chápáním hodnot a hledá pořádek, systém, ve kterém jsou zachovány a potvrzeny lidské a umělecké hodnoty. To je případ Kazantzakisova románu a také důvod, proč jsem si jej vybral jako námět tragické opery,“ píše v r. 1956 Bohuslav Martinů v žádosti Guggenheimově nadaci o finanční podporu. Veřejnost se zanedlouho seznámí s naprosto nezvyklým zpracováním velikonočního tématu. Na základě románu „Kristus podruhé ukřižovaný“ světového spisovatele Nikose Kazantzakise vzniká libreto pro operu „Řecké pašije“ světového skladatele Bohuslava Martinů.

Martinů v synopsi dále píše: „Děj začíná v okamžiku, kdy kněz Grigoris svolává shromáždění stařešinů vsi Lykovrisi a vybírá z řad vesničanů Krista a apoštoly pro pašijové hry. Hluboký mír, ve kterém ves dosud možná až příliš pohodlně žila, je narušen náhlým otřesem. Tak jako prst Boží požaduje důkaz víry, přicházejí na náves běženci z vydrancované vesnice a žádají o azyl. Jsou hněvivě odmítnuti a donuceni hledat si útočiště v horách a ukájet svůj hlad divokou trávou a svá srdce neustálou modlitbou. Avšak nově jmenovaní svatí jdou za strachujícími se uprchlíky, jejichž nejvyšším knězem a duchovním vůdcem je otec Fotis. Běžné denní starosti těchto lidí se postupně vytrácejí; síla jejich víry a jejich role v blížících se pašijích začínají měnit jejich duchovní vědomí do nové zralosti. Ovčák a snílek Manolios prožívá strašný boj o zpodobení Krista. Naivní a hravý obchodník zapomíná na své drobné zlodějny, smilná vdova Kateřina,

ortodoxní církve. Podařilo se mu to do té míry, že řecké publikum považuje Řecké pašije za autentickou národní operu. Pašijové drama ve spolupráci obou geniálních autorů na Řeckých pašijích dodnes zvláštním způsobem ožívá a promlouvá v několika rovinách: historické i současné, obecné i osobní. Martinů synopsi zakončuje takto: „Jako dva potůčky krve procházejí dílem dvě velká témata: lidské dědictví křesťanských ctností a závazky člověka vůči humanitě. Ti, kdo spějí ve své velké víře k všelidské lásce, nalézají svou cestu zatarasenou těmi, kdo odmítají zřít se sobeckosti. Každý muž i žena se postupně vracejí k jedinému smyslu svého konání: dobru, nebo zlu. Ohromné síly, vroucí v nitru země, explodují, smetávajíce s sebou vše ve zničujícím výbuchu.“

(Pokračování na str. 8)

Bohuslav Martinů: Narodil se na věži kostela sv. Jakuba v Poličce. Po tragické smrti Jana Masaryka se odmítl vrátit do vlasti a zbytek života strávil v emigraci. Vzácnou harmonickou čistotou, a především nedefinovatelnou „českou auru“ připomíná pozdní tvorbu Antonína Dvořáka. Se svojí ženou se seznámil v cirkuse. Po představení za ní zašel a beze slova jí strčil do ruky papírek se svojí adresou. Jeho žena v knížce *Můj život s Bohuslavem Martinů* v humorné poznámce napsala, že to byl „nejodvážnější čin, jaký kdy udělal“. V posledních letech života se Martinů znovu obracel k základním otázkám lidské existence. Tato tendence je zřejmá například v Řeckých pašijích a v Eposu o Gilgamešovi. V pozdním období vyslovil myšlenku, která ve 21. století stále více nabývá na významu: „Umělec se stále ptá po smyslu života, svého vlastního i lidstva, hledá pravdu. Systém neurčitosti otevírá naše každodenní životy. Tlak mechanizace a uniformity je pro člověka impulsem k tomu, aby protestoval, a umělec má jen jednu možnost, jak tento protest vyjádřit, a tím je jeho hudba.“

Z obsahu libreta

(curyšská verze)

Z 1. dějství

Je slunná velikonoční neděle v malé řecké vesnici Lykovrisi. Kněz Grigoris určuje, kdo bude příští rok účinkovat v pašijové hře. Za představitele Krista je zvolen ovčák Manolios. Jidáše má ztvárnit Panait, Petra Janakos a Máří Magdalenu bezdětná vdova Kateřina, vesnická prostitutka. Vzápětí dorazí uprchlíci z jiné řecké vesnice, kterou vypálili Turci. Jejich kněz Fotis žádá místního kněze Grigorise o potraviny a kus půdy, aby se mohli opět usadit.

Příchod uprchlíků obyvatele vesnice rozdělí. Proti sobě tu již nestojí Řekové a Turci, křesťané a muslimové; ale Řekové proti Řekům, křesťané proti křesťanům. Obyvatelé zámožné vesnice proti sobě navzájem i proti chudým vyhnancům, kteří svým příchodem ohrožují klid a blahobyt starousedlíků. Kněz Grigoris a představitelé obce Lykovrisi by se jich nejraději zbavili.

Zato nově zvolení představitelé pašijových her se začínají ztožňovat se svými rolemi a žádají svého kněze Grigorise, aby příchozím pomohl. Ten to odmítne pod záminkou, že by do vesnice zavlekli choleru, čímž vyděsí prosté vesničany a zadusí v nich jakýkoliv soucit.

Manolios, ve kterém role Ježíše upevnila jeho přirozenou touhu pomáhat, poradí „uprchlickému“ knězi Fotisovi a jeho lidem, aby se usadili na vysoké hoře Sarakina. Ostatní „apoštolové“ a „Máří Magdalena“ z pašijových her jim pomáhají.

Z 2. dějství

Kateřina (M. Magdalena) seznamuje Janakose (Petr) se svým milostně-mystickým snem, ve kterém se jí zjevil Manolios. Janakos ji nabádá, aby v Manolisovi začala vidět spíše Krista. Prostduchý Janakos (Petr), omámen vidinou bohatství, pak odchází za vesničany na horu Sarakina a podvodem je obírá

o zbytky jejich majetku. Na hoře se stane nechtěným svědkem budování nové vesnice a dobrovolné smrti starého muže, který se nechá pohřbit do jejich základů, jako kdysi první křesťané v katakombách. Šokovaný a hluboce dojatý Janakos se vyzpovídá „uprchlickému“ knězi Fotisovi a je prvním z představitelů, který dokonává svou duchovní proměnu.

- *Kateřina (M. Magdalena): Sousedo, měla jsem zlý sen. Byl v něm Manolios. Krájel na malinké kousky veliký měsíc...*
- *Janakos (Petr): Tak dost! Kateřino, jen klid, nedráždí lidi, vždyť máš být Magdalena, budeš doprovázet Krista.*
- *Kateřina (M. Magdalena): Vždyť je to stejné, blbče! Každý je bohem, na chvíličku je bohem, doopravdy. To až pak všichni ochabnou a jsou zas Janakos nebo Panait. Rozumíš?*
- *Janakos (Petr): Čert mě vem, jestli ti rozumím.*
- *Kateřina (M. Magdalena): Ach, jseš jen hloupý muž, jak bys mohl, ty chudáčku. No nic, já půjdu.*

Ze 3. dějství

Manoliose pronásledují zlé sny. Zjevuje se mu Kateřina (M. Magdalena), objekt touhy všech mužů ve vesnici, a prosí ho, aby na ni nemyslel a nezjevoval se jí zase v jejích snech. Po probuzení Kateřinu navštíví a naléhavě ji prosí, aby na něj přestala myslet i ona. Osloví ji „sestro“, a tím ji vysvobodí – jejich platonický vztah je transformován do spirituální roviny.

Kateřina jde darovat uprchlíkům svou jedinou ovci. Sama nemá žádné děti, a tak považuje všechny děti světa tak trochu za své. Místní kněz Grigoris a představenstvo obce začínají mít obavy z rostoucího Manoliosova vlivu. Pomáhá vyhnancům, otřásá základy společnosti a bude nutné ho vyhnat. Mezitím Manolios káže k vesničanům a kázáním probouzí lásku k uprchlíkům na hoře.

Manolios, „apoštolové“ a „Máří Magdalena“ sedí za vesnicí, padá noc a oni cítí Kristovu přítomnost.

- *Manolios: Kristus stanul na hoře a smutným hlasem hovořil: „Proč stojíš zde? Ruce nečinně v klíně? Nad mým ukřižováním dojmáš se k slzám a pak lehnout si jdeš a spíš. A tomu říkáš láska? To já ruce vzpínám, to já klepu na tvé dveře.“*

Ze 4. dějství

Po nenávisném projevu kněze Grigorise je Manolios vyobcován z církve. Zfanatizovaný dav se na Manoliose vrhne a Panait (Jidáš) ho zabije. Uprchlíci následují kněze Fotise a odcházejí.

Foto: s. 7 Řecké pašije v Národním divadle v r. 2006 (H. Smejkalová, archiv ND); s. 8 Kazantzakisova rodná Kréta (Podle studií Aleše Březiny; skladatele, muzikologa a ředitel Institutu Bohuslava Martinů /www.martinu.cz/)

VD

Nikos Kazantzakis: Rodák z krétského Héraklionu. Autor známého Řeka Zorby, emoce budícího Posledního pokušení a autobiografického Hlášení El Grecovi. Méně známá jsou jeho veršovaná díla Prométheus, Buddha a Odysseus (o 33 333 verších). Odyssea autor považoval za vrchol své tvorby. Po první světové válce, než se začal věnovat psaní, působil na řeckém ministerstvu sociální péče. Podílel se na pomoci Řekům, kterým hrozilo nebezpečí na Kavkaze a v jižním Rusku v důsledku bojů a hladu. Jako vedoucí pomocné mise zajišťoval pro postižené šatstvo, potraviny a léčiva a dal dopravit na 150 000 těchto ubožáků do vlasti. Před druhou světovou válkou žil a pracoval i v ČSR na Božím Daru. Existenciální, naléhavé zaměření jeho díla možná ovlivnil zážitek z dětství, první setkání se smrtí, kdy v otevřeném hrobě viděl lebku zemřelé mladé sousedky: „Její vlasy, její rty, její oči, kde jsou?“ křičel tehdy s pláčem. „Polkla je země,“ zněla suchá strycova odpověď.

Pravoslavné Velikonoce na Ukrajině

Milou a usměvavou paní Marii Vološanovou můžete potkat v budově úřadu ústřední rady naší církve v Praze. Pochází z Ukrajiny a stejně jako mnoho jejích pracovitých a skromných krajanů pracuje v Česku. Paní Marie, která u nás žije a pracuje již od roku 1995, nám přiblížila svoje rodiště i to, jak tam lidé prožívají velikonoční svátky.

• Můžete nám přiblížit místo, odkud pocházíte?

Pocházím ze Zakarpatské Ukrajiny, konkrétně z Kosivské Poljany. Kosivská Poljana se zhruba 7000 obyvateli je blízko okresního města Rachiv, asi 200 kilometrů východně od slovenské hranice. Nám v Poljaně říkají Huculové. Není u nás práce, a tak mnoho lidí od nás odjelo

pracovat do ciziny – do Česka, Polska, Německa a Itálie. Staří lidé vzpomínají, že už dříve, v historii od nás lidé odjížděli za prací do Uher i celého světa.

V Poljaně ale máme krásnou přírodu – hory, lesy, jezera a také zdroje perlivé léčivé vody. Velké turistické centrum Bukovel' není daleko. V létě k nám přijíždějí Češi, Němci, Italové i Rumuni. Nedá se popsat, jak je u nás příroda krásná.

• Jaká je na Zakarpatsku zbožnost a návštěvnost kostelů?

Na Zakarpatsku jsou lidé velmi zbožní. Každou neděli a svátek chodí do kostela na bohoslužbu mnoho lidí – staří i mladí. Vdané ženy, když jdou do kostela, musí mít na hlavě šátek. Já sama jsem pravoslavného vyznání.

• Naše čtenáře by jistě zajímalo i to, jak se na Zakarpatsku chystáte na Velikonoce a jak se tam Velikonoce slaví.

Velikonoce jsou od vašich posunuté dopředu – letos je budeme slavit 1. května. 40denní velikonoční půst u nás začal 14. března a zejména starší lidé jej velmi přísně dodržují. Květnou neděli oslavíme 24. dubna. Od čtvrtka večer až do velikonoční neděle se drží přísný půst – nejí se skoro vůbec nic, jenom se pije voda a občas se zakousne kousek suchého chleba. Na velikonoční bohoslužbu nachystáte velikonoční koš a do něj dáme,

co jsme na svátky napekly a připravily. Například pasku (mazanec), cukroví, klobásy, vajíčka, okurku atd. Koš musí být bohatý. Odneseme jej pak do kostela, kde jej kněz po bohoslužbě posvětil a blahoslavlí. Rozcházíme se až poté a posvěcené a blahoslavené jídlo si odnese domů. Tak začínají 3denní velikonoční oslavy. Lidé se scházejí a veselí a hrají kolem kostela různé hry. Na velikonoční pondělí kluci honí s pomlázkami děvčata – tak jako u vás. Všechno je to moc hezké a veselé.

Češi, je u nás krásně na Velikonoce i jindy. Přijďte k nám všichni do Karpat! Radostné Velikonoce!

(Za poskytnutí fotografií děkujeme duchovnímu a farnosti v Kosivské Poljaně a pozdravujeme naše pravoslavné bratry a sestry na Ukrajině) **VD**

Kostel sv. Petra a Pavla

Kostel sv. Petra a Pavla v Kosivské Poljaně byl postaven v letech 1935-37 vedle původního dřevěného kostelíku, který byl následně rozebrán. Je architektonickým skvostem. Projekt vytvořil v r. 1933 užhorodský architekt Julian Egreši tak, že přepracoval původní projekt architekta Aloise Balána, významného představitele funkcionalismu.

Stavba je unikátní z několika důvodů:

- Je to zřejmě jediný zděný kostel v Karpatech, který kopíruje původní dřevěnou stavbu – tvarem, půdorysem atd.
- Je zřejmě jediným představitelem kombinace funkcionalismu počátku 20. stol. s karpatskou architekturou.
- Tento kostel lemkovského stylu (západ Zakarpatska) byl postaven v huculské

vsi (východ Zakarpatska). Všechny tři části kostela jsou zakončeny cibulovitými báními a na 34 m vysoké věži je

umístěno pět zvonů. Kostel měl být původně pokryt krytinou z břidlice, provizorně (z finančních důvodů) byl ale dříve pokryt plechem. Všechna okna i dveře jsou z dubu – a bez závažného poškození se zachovala dodnes. Vnitřní parapety oken mají např. žlábký odvod vody stékající z orosených oken (kostel bývá při mších plný) vyřešeny tak, aby voda nestékala po zdi a neničila malbu – tento detail si pan farář pochvaluje, jako i některé další. Celá stavba tehdy stála 600 tisíc korun a 22 000 korun stál 800 kg těžký zvon od firmy Akord z roku 1936. Interiér je ozdoben moderním ikonostasem, malby provedl malíř Ivan Fanta.

Podle: www.turystycni-marky.com.ua

VD

Lazar

I do Betanie došla pověst o tom, že Galilejský byl zajat a odvečen do vězení. Když se to doslechla Marta, sepjala ruce a z očí jí vytryskly slzy. „Vidíte,“ pravila, „já jsem to říkala! Proč šel do toho Jeruzaléma, proč nezůstal tady? Tady by o něm nikdo nevěděl – mohl by tu klidně tesařit – zařídil by si dílnu u nás na dvorku.“

Lazar byl bled a oči mu vzrušeně planuly. „To jsou hloupé řeči, Marto,“ řekl. „Musel jít do Jeruzaléma. Musel se postavit těm... těm farizeům a publikánům, musel jim říci do očí, co a jak – Tomu vy ženské nerozumíte.“ „Já tomu rozumím,“ řekla Marie tiše a uchváceně. „A abyste věděli, já vím, co se stane. Stane se zázrak. Pokyne prstem a stěny vězení se otevrou – a všichni Ho poznají, padnou před Ním na kolena a budou volat: Zázrak!“ „To si počkáš,“ děla Marta sevřeně. „On se nikdy o sebe nedovedl starat. Nic pro sebe neudělá, ničím si nepomůže, leda,“ dodávala s rozšířenými očima, „ledaže by Mu jiní pomohli. Třeba čeká, že Mu přijdou na pomoc – všichni ti, kdo Ho slyšeli, všichni, kterým pomáhal, že se opášou a přiběhnou.“ „To si myslím,“ prohlásil Lazar. „Jen se nebojte, děvčata, má za sebou celou Judeu. To by tak hrálo, aby – to bych se na to podíval – Marto, připrav věci na cestu. Jde se do Jeruzaléma.“

Marie se zvedla. „Já jdu také. Abych viděla, jak se otevrou stěny vězení a On se zjeví v nebeské záři – Marto, to bude úžasné!“ Marta chtěla něco říci, ale spolkla to. „Jen jděte, děti,“ řekla. „Někdo tu musí hlídat – nakrmit drůbež a kozy. Já vám hned připravím šaty a nějaké placky. Jsem tak ráda, že tam budete!“ Když se vrátila zarudlá od žáru pece, byl Lazar zsinálý a neklidný. „Není mi dobře, Martičko,“ bručel. „Jak je venku?“ „Krásně teplo,“ děla Marta. „Dobře se vám půjde.“ „Teplo, teplo,“ namítal Lazar. „Ale nahoře v Jeruzalémě vždycky fouká takový studený vítr.“ „Já jsem ti připravila teplý plášť,“ hlásila Marta. „Teplý plášť,“ reptal Lazar nespokojeně. „Člověk se v něm zapotí, pak ho ofoukne zima, a tu to máme! Sáhni, nemám už teď horečku? To víš, nerad bych se cestou rozstonal – na Marii spoleh není – Co bych Mu byl platen, kdybych se například roznemohl?“ „Nemáš horečku,“ chlácholila ho Marta a myslila si: Bože, ten Lazar je takový divný od té doby – od té

doby, co byl vzkříšen z mrtvých. „Tehdy jsem také chytil špatný vítr, když – když jsem se tak roznemohl,“ děl Lazar starost-

livě; nerad se totiž zmiňoval o své někdejší smrti.

„To víš, Martičko, od té doby nejsem jaksi ve své kůži. To pro mne není, ta cesta, to rozčilování. Ale to se rozumí, já půjdu, jen co mne přejde ta zimnice.“ „Já vím, že půjdeš,“ pravila Marta s těžkým srdcem. „Někdo mu musí běžet na pomoc; to víš, tebe On – vyhojil,“ dodávala váhavě, neboť také jí připadalo nějak nešetné mluvit o vzkříšení z mrtvých. „Heleď, Lazare, až ho vysvobodíte, můžeš ho aspoň poprosit, aby ti pomohl – kdyby ti snad nebylo dobře.“ „To je pravda,“ vydechl Lazar. „Ale co kdybych tam nedošel? Co kdybychom už přišli pozdě? Musíš uvážit všechny možnosti. A co když se to v Jeruzalémě nějak semele? Holka, ty neznáš římské vojáky. Ach bože, kdybych já byl zdrav!“ „Vždyť jsi zdrav, Lazare,“ vypravila ze sebe Marta. „Musíš být zdrav, když On tě uzdravil!“ „Zdrav,“ řekl Lazar hořce. „To snad vím já, jsem-li zdrav, nebo ne. Řeknu ti jen, že od té doby mně ani chvilinku nebylo lehký. Ne že bych Mu nebyl strašně vděčný za to, že mne... postavil na nohy; to si o mně, Marto, nemysli; ale kdo to jednou poznal jako já, ten – ten –“ Lazar se oťrásl a zakryl si tváře. „Prosím tě, Marto, nech mne teď; já se seberu – já jenom chvilku – to jistě přejde –“ Marta si potichu sedla na dvorku; dívala se před sebe suchýma, utkvělýma očima, ruce sepnuty, ale nemodlila se. Černé slípky se zastavovaly, aby na ni pohlédly jedním okem; když jim proti nadání nehodila zrní, šly si zdřímnout do poledního stínu. Tu se vyplížil Lazar z chodby, smrtelně bled, a jektal zuby. „Já – já teď nemohu, Marto,“ koktal, „já bych tak rád šel – snad až zítra –“ Martě se sevřelo hrdlo. „Jdi, jdi si lehnout, Lazare,“ dostala ze sebe. „Ty – nemůžeš jít!“ „Já bych šel,“ drkotal Lazar, „ale když myslíš, Martičko – Třeba zítra – Ale nenecháš mne doma samotného, vid’? Co bych si tu počal sám!“ Marta se zvedla. „Jen si jdi lehnout,“ řekla svým obvyklým drsným hlasem. „Já u tebe zůstanu.“ V tu chvíli vystoupila na dvorek Marie připravená na cestu. „Tak, Lazare, půjdeme?“ „Lazar nikam nesmí,“ odpověděla Marta suše. „Není mu dobře.“ „Jdu tedy sama,“ vydechla Marie. „Vidět zázrak.“

Z očí Lazarových pomalu stékaly slzy. „Já bych šel tak rád s sebou, Marto, kdybych já se tak nebál... ještě jednou umřít!“

Karel Čapek, Lidové noviny 27. 3. 1932

Podbořany chystají program na Velký pátek

Stejně jako loni, i letos zveme na program o velikonočních svátcích do podbořanského kostela Božího Spasitele. Místní bratři, sestry a spolek OKAP s podporou města navazuje na loňský program Velikonoce s paškálem. Letos se oslava bude konat na Velký pátek 25. 3. od 13 hodin.

Kostel bude u příležitosti Velikonoc vystavovat malby akademického malíře Jana Kutry, který se ve své tvorbě dlouhodobě věnuje náboženským motivům. Od 16 hodin proběhne slavnostní vernisáž za účasti tvůrce a s hudebním doprovodem Josefa Bašty. „Neznám silnější příběhy než ty v Bibli,“ řekl před lety malíř a jeho tvorba je toho dokladem. V roce 1994 začal pracovat na sérii Křížová cesta, později přibyla série První svědkové (kde vyobrazil některé svaté) a Motivy z Nového zákona. V kostele Božího Spasitele bude k vidění dvacet až třicet děl, a to celý duben.

Velikonoční mše se zapálením tradičního paškálu začne od 17 hodin. Pořadatelé chystají také představení projektu revitalizace zahrady u kostela, která bude letos realizována. „Věříme, že si každý z programu najde to své a také doufáme, že budeme moci představit to, co nás na zahradě letos čeká. Chystáme ji zvelebit a otevřít široké veřejnosti. Bez zapojení místních lidí by to ale nešlo. Doufáme, že se najdou ti, kteří budou ochotni přiložit ruku k dílu,“ říkají dobrovolníci z Okapu. **red**

Vzpomínka na bratra Spáčila

Dne 12. března byl ve věku 86 let odvolán naším Pánem na věčnost bratr Miroslav Spáčil, farář CČSH. Bratr Spáčil sloužil v náboženských obcích Vsetín, Pěňčín, Bohuňovice, Lipník nad Bečvou, Konice, Brodek, Přerov, Olomouc a Velký Týnec. Rozloučení se konalo 18. března v Husově sboru v Olomouci. Na zesnulého jsme vzpomenuli v náboženských obcích olomoucké diecéze při bohoslužbách v neděli 20. března.

red

Vzpomínka na manžele Červených

V neděli 3. dubna ve 14 hodin odpoledne vzpomenueme při pobožnosti ve Sboru Páně v České Skalici při nedožitých 100. a 90. narozeninách na manžele Červených.

Bratr Karel byl dlouholetým varhaníkem a tajemníkem rady starších, sestra Blanka byla členkou rady starších a varhanicí.

Alena Naimanová,
dcera

Sestra Šilerová v rozhlase

Poslechněte si naši emeritní biskupku Janu Šilerovou na vlnách Českého rozhlasu - stanice Vltava - v pořadu Telefonotéka. Na Velký pátek, 25. března od 9.50 hodin. Setkání s posluchači, s hudebními nahrávkami a soutěžním hlavolamem z ostravského rozhlasového studia moderuje Renáta Spisarová. Telefon do vysílání 596 113 366 nebo mail: reflektor@rozhlas.cz. Hosty Telefonotéky jsou osobnosti z různých kulturních oblastí - hudebníci, malíři, literáti či filmaři - a jejich spektrum obohacuje i řada osobností z oblasti vědy, medicíny atd. Jedno však mají stále společné - a to kulturní pohled na svět v tom nejširším smyslu slova. V pořadu je také velký prostor věnován znějící hudbě, z velké části ve vlastním výběru hostů. Hudba tvoří určitě o něco víc než polovinu plochy pořadu a nebývá stahována, jde o skladby a jejich části, v závěru pořadu i rozsáhlejší.

red

Bohoslužba ke Dni země

Ekologická sekce ČKA zve k účasti na ekumenické bohoslužbě ke Dni Země, která bude v úterý 12. dubna od 19 hodin v pražském kostele Nejsvětějšího Salvátora (u Karlova mostu). Kázáním poslouží Mgr. Pavel Černý, kazatel Církve bratrské, zpěvem pěvecký sbor Gabriel.

JNe

Lesy ČR pomáhají

Společnost Lesy ČR s. p. podpořila projekt neziskové organizace Nazaret, střediska DM CČSH v Borovanech. Projekt „Využitá energie“ měl za cíl využití zbytkového tepla. Dar od společnosti Lesy ČR ve výši 10 000 Kč jsme využili na pořízení vzduchotechnického vybavení k odvětrání spalin nad keramickou pecí v přípravně hlíny. Díky zařízení se v daných prostorách během provozu pece také využívá zbytkové teplo k vytápění. To výrazně zlepšilo pracovní podmínky kolegů, kteří se v místnosti věnují přípravě hlíny pro výrobu a nakládání a vykládání pece. Za finanční podporu projektu děkujeme. Nazaret, středisko DM CČSH v Borovanech, poskytuje sociální služby lidem s postižením, provozujeme denní centrum, sociálně terapeutickou dílnu a dvě chráněné dílny. www.nazaret.cz

Marie Verboon Filipová

Týdeník

Církve československé husitské.

Vydává: Ústřední rada

Církve československé husitské,
Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6.

Vedoucí redaktorka:

ThDr. Klára Břeňová,
redaktoři:

PhDr. Václav Drašnar,

Mgr. Ervín Kukuczka,

Milan Udržal, grafik.

Šéfredaktorka Cesty:

Mgr. Jana Krajčičířková.

Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna.

Distribuce a reklamace:

A.L.L. production s. r. o.,

F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9,

tel.: 234 092 866, e-mail:

martina.machackova@predplatne.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné: František Brynych,

tel.: 220 398 117, e-mail:

frantisek.brynych@ccsh.cz

Velký pátek

Státem uznané svátky se rozšířily o další den. Rozhodl o tom definitivně senát v rámci hlasování o novele v prosinci 2015. Přestože je Velký pátek svátkem v řadě evropských států včetně Německa, Rakouska, Slovenska či skandinávských zemí a v naší republice se kdysi této úctě těšil (zrušen byl v r. 1951), nepanoval v Parlamentu na zavedení dalšího dne pracovního klidu jednotný názor. Jedním z argumentů odpůrců bylo, že podle Listiny základních práv a svobod se stát nesmí vázat na výlučnou ideologii či náboženské vyznání - a že oficiálně je 70 % lidí v ČR bez vyznání.

Opačný názor uváděl skutečnost, že „křesťanství je jeden z nejsilnějších kořenů naší státnosti“, případně „že nahlížení křesťanské Evropy, rozmělněné jen do lidskoprávních tezí, je jednou z příčin současného dění na starém kontinentu, eskalovaném migrační krizí.“ Významným argumentem pro ze strany lidoveckých poslanců byl fakt, že na základních a středních školách jsou v tento den prázdniny a novela by rodinám umožnila strávit čas společně... Ano, pro nás křesťany je to jednoznačně dobrá zpráva. Nezbyvá než si přát, aby tento den lidé prožili se zřetelem k jeho obsahu, v duchu úvodního zamyšlení bratra patriarchy v tomto čísle. Zdroj: www.senat.cz red

Pamětní odpoledne

k 600. výročí mučednické smrti Mistra Jeronýma Pražského

se koná 29. května 2016

Program:

**Slavnostní bohoslužba při příležitosti 600. výročí smrti
Mistra Jeronýma Pražského /15 – 16.30 hod./
v kostele sv. Václava Na Zderaze v Praze 2 – Novém Městě**

Bohoslužbu povede patriarcha ČČSH ThDr. Tomáš Butta
společně s královéhradeckým biskupem ČČSH
Mgr. Pavlem Pechancem
a duchovní ČČSH Mgr. Martinou Kopeckou

V závěru zazní pozdravy hostů

Hudební spolupráce:

Akademický pěvecký soubor Dyškanti
s uměleckým vedoucím Doc. Martinem Horynou, Ph.D.
Varhanní doprovod: Václav Vála

V přímém přenosu ČT

**Kolokvium věnované osobnosti Jeronýma Pražského
a jeho době /16.45 – 18 hod./**

Přednášející:

Prof. ThDr. Jan B. Lášek, proděkan HTF UK

Prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc.

Doc. Martin Horyna, Ph.D.

**Vzpomínka na Jeronýma Pražského /pletňův akt/
/odchod od kostela sv. Václava na místo pletňůho aktu v 18 hod.**

Modlitba se zpěvem a položením květin u pamětní desky F. Bílka umístěné
na místě rodiště Jeronýma Pražského v Řeznické ul. u Novoměstské radnice

Akce se koná pod záštitou ministra kultury Mgr. Daniela Hermana a starostky Prahy 2 Mgr. Jany Černochové

Pořádá Církev československá husitská

MINISTERSTVO
KULTURY

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 2